

Saksutredning

Arkivreferanse: 2026/2129-1

Saksbehandler: Zannat Priom

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Formannskapet

Forslag til planprogram - Trafikksikkerhetsplan 2028-2031

Kommunedirektørens innstilling

Forslag til planprogram vedtas og sendes ut på høring i 6 uker.

Vedlegg:

- 1 Forslag til planprogram 2028-2031

Bakgrunn for saken

Nesna kommune har behov for en oppdatert og velfungerende trafikksikkerhetsplan som legger til rette for et systematisk og målrettet trafikksikkerhetsarbeid. Den gjeldende trafikksikkerhetsplanen omfatter planperioden 2018–2021 og er ikke lenger oppdatert i forhold til dagens trafikksituasjon, nasjonale føringer og kommunens utvikling. Kommunen skal derfor revidere trafikksikkerhetsplanen for perioden 2028–2031.

Vurdering

Gjeldende trafikksikkerhetsplan for Nesna kommune er utdatert, og det vurderes derfor som nødvendig å utarbeide en ny trafikksikkerhetsplan for perioden 2028–2031. Trafikksikkerhetsplanen er tatt inn i kommunens planstrategi, og planarbeidet skal bygge på gjeldende nasjonale, regionale og kommunale føringer.

En oppdatert trafikksikkerhetsplan er viktig for å kunne prioritere og følge opp trafikksikkerhetstiltak, og vil også danne grunnlag for kommunens mulighet til å søke om regionale tilskuddsmidler til trafikksikkerhetstiltak.

Forslag til planprogram beskriver formålet med planarbeidet, organisering, medvirkning, kunnskapsgrunnlag og framdrift. Det legges opp til en tverrsektoriell og kunnskapsbasert prosess med involvering av relevante myndigheter, kommunale virksomheter og innbyggere.

Det vurderes at forslag til planprogram gir et godt grunnlag for det videre arbeidet med trafikksikkerhetsplanen, og at planprogrammet kan sendes på høring i seks uker.

Forslag till

Nesna kommune

Planprogram for Trafikksikkerhetsplan 2028-2031

*Planprogrammet skal behandles i formannskapet og kommunestyret.
Behandles i formannskapet den xx.xx.xxxx og i kommunestyret den xx.xx.xxxx.*

1 Innledning

Konseptet «Trafikksikker kommune» fungerer som et rammeverk for kommunens trafikksikkerhetsarbeid gjennom kriterier og sjekklister som bidrar til en systematisk og helhetlig tilnærming.

For å sikre at alle innbyggere opplever trygghet, er det avgjørende at trafikksikkerhetsarbeidet er tverrfaglig organisert og godt forankret i både den politiske og den administrative ledelsen i kommunen.

1.1 Styrende prinsipper for trafikksikkerhetsarbeidet

De styrende prinsippene bygger på føringer i plan- og bygningsloven, kriteriene for Trafikksikker kommune, Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei samt anbefalinger fra Statens vegvesen. Prinsippene skal bidra til et systematisk, kunnskapsbasert og helhetlig trafikksikkerhetsarbeid i Nesna kommune.

1. Kontinuerlig forbedring:

Trafikksikkerhetsarbeidet skal evalueres og videreutvikles regelmessig på bakgrunn av erfaringer, ulykkesstatistikk og identifiserte risikoforhold, slik at tiltakene til enhver tid er relevante og effektive.

2. Tydelig ansvars- og rollefordeling:

Ansvar og oppgaver knyttet til trafikksikkerhetsarbeidet skal være klart definert og forankret i alle relevante enheter for å sikre effektiv gjennomføring og oppfølging.

3. Tverrfaglig samarbeid:

Trafikksikkerhet skal ivaretas gjennom et systematisk samarbeid mellom kommunens ulike sektorer og fagområder, slik at arbeidet integreres i planlegging, drift og tjenesteutøvelse.

4. Kunnskapsbasert beslutningstaking:

Planlegging og prioritering av trafikksikkerhetstiltak skal bygge på analyser av ulykkesdata, risikovurderinger, nasjonale retningslinjer og lokal kunnskap.

5. Medvirkning og involvering:

Innbyggere, skoler, næringsliv og andre relevante aktører skal gis mulighet til å bidra i arbeidet med å identifisere utfordringer og utvikle hensiktsmessige trafikksikkerhetstiltak. Stadig lettere tilgang på informasjon, og bedre kunnskap og kompetanse i befolkningen, vil ventelig føre med seg større krav til deltakelse.

6. Forebygging og risikostyring:

Kommunen skal arbeide systematisk med å identifisere, vurdere og redusere trafikkrelaterte risikofaktorer for å forebygge ulykker og skape et tryggere trafikkmiljø.

7. Systematisk oppfølging og evaluering:

Gjennomførte tiltak skal følges opp og evalueres ved hjelp av målbare indikatorer og regelmessig rapportering for å sikre kontinuerlig læring og forbedring.

8. Kompetanseutvikling:

Kommunen skal legge til rette for kontinuerlig kompetanseheving blant ansatte og andre relevante aktører for å styrke kvaliteten og effektiviteten i trafikksikkerhetsarbeidet.

I tillegg til de eksisterende prinsippene om bruk av sjekklister, integrering i HMS-arbeidet og en tydelig ansvars- og oppgavefordeling, kan Nesna kommune styrke sitt trafikksikkerhetsarbeid ved å innarbeide prinsipper som kontinuerlig forbedring, kunnskapsbasert beslutningstaking, tverrfaglig samarbeid, medvirkning fra innbyggere og relevante aktører samt systematisk oppfølging og evaluering. Disse prinsippene vil bidra til en mer proaktiv, helhetlig og bærekraftig tilnærming til kommunens styring og utvikling av trafikksikkerhetsarbeidet.

2 Bakgrunn

Nesna kommune har behov for en oppdatert og velfungerende trafikksikkerhetsplan som legger til rette for et systematisk og målrettet trafikksikkerhetsarbeid. Den gjeldende trafikksikkerhetsplanen omfatter planperioden 2018–2021 og er ikke lenger oppdatert i forhold til dagens trafikksituasjon, nasjonale føringer og kommunens utvikling. Kommunen skal derfor revidere trafikksikkerhetsplanen for perioden 2028–2031.

En oppdatert trafikksikkerhetsplan er også en forutsetning for at kommunen kan søke om regionale tilskudd til trafikksikkerhetstiltak. Den forrige trafikksikkerhetsplanen (2018–2021) la et godt grunnlag gjennom et solid samarbeid mellom relevante aktører og en grundig dokumentasjon av trafikksikkerhetsarbeidet. Dette arbeidet ble anerkjent og godkjent av Trygg Trafikk.

Målet med revisjonen er å videreføre denne kvaliteten og det gode omdømmet gjennom en grundig, kunnskapsbasert og inkluderende planprosess. Dette skal resultere i en helhetlig og framtidsrettet trafikksikkerhetsplan som ivaretar kommunens behov og bidrar til et tryggere trafikksystem for alle innbyggere.

Trafikksikkerhetsplanen omfatter hele Nesna kommune og gjelder kommunale, fylkeskommunale og statlige veger der kommunen har et plan-, samarbeids- eller oppfølgingsansvar. Planen omfatter både fysiske og ikke-fysiske trafikksikkerhetstiltak og skal danne grunnlag for kommunens prioriteringer og trafikksikkerhetsarbeid i planperioden.

3 Forutsetninger for planarbeidet

3.1 Nasjonale føringer

Nasjonal transportplan (NTP) 2025–2036 legger de overordnede nasjonale føringene for transport- og trafikksikkerhetsarbeidet i Norge. Planen bygger på **nullvisjonen**, som innebærer at ingen skal omkomme eller bli hardt skadd i transportsektoren. Regjeringen har satt et delmål om at antall drepte og hardt skadde i veitrafikken innen 2030 skal reduseres til maksimalt 350 personer, hvorav høyst 50 omkomne, med et langsiktig mål om ingen drepte eller hardt skadde innen 2050.

NTP 2025–2036 legger særlig vekt på at det skal være **trygt å gå og sykle**. Tiltak for gående og syklende, herunder sikre skoleveger, trygge kryssingspunkter og sammenhengende gang- og sykkelforbindelser, er sentrale virkemidler for å redusere risikoen for ulykker og samtidig fremme aktiv transport.

For å nå disse målene prioriterer NTP styrket trafiksikkerhetsarbeid gjennom målrettede trafiksikkerhetstiltak, økt kontroll og håndheving av trafikkreglene, informasjons- og holdningsskapende arbeid samt vedlikehold, fornyelse og forbedring av eksisterende transportinfrastruktur. Planen legger også vekt på kostnadseffektive tiltak og en kunnskapsbasert tilnærming til trafiksikkerhet.

For Nesna kommune innebærer dette at revisjonen av trafiksikkerhetsplanen skal være i tråd med de nasjonale målene og bidra til et systematisk, forebyggende og kunnskapsbasert trafiksikkerhetsarbeid gjennom prioritering av lokale tiltak som reduserer risikoen for ulykker og skaper et tryggere trafikkssystem for alle trafikantgrupper.

3.2 Regionale føringer

Regional transportplan for Nordland 2022–2033 bygger videre på de nasjonale målene i Nasjonal transportplan (NTP) 2025–2036 og legger nullvisjonen til grunn for det regionale trafiksikkerhetsarbeidet. Planen har som mål å utvikle et sikkert, tilgjengelig og bærekraftig transportsystem gjennom målrettede trafiksikkerhetstiltak, systematisk drift og vedlikehold av fylkesvegnettet samt forbedrede løsninger for gående, syklende og øvrige trafikantgrupper.

For å oppnå disse målene samarbeider **Nordland fylkeskommune**, kommunene, Statens vegvesen, politiet og andre relevante aktører om planlegging, gjennomføring og oppfølging av trafiksikkerhetstiltak. Det regionale trafiksikkerhetsarbeidet koordineres blant annet gjennom **Nordland fylkes trafiksikkerhetsutvalg (NFTU)**, som bidrar til kunnskapsdeling, samordning og prioritering av tiltak i fylket.

En viktig del av det regionale arbeidet er ordningen **Trafiksikker kommuner**, som skal sikre at trafiksikkerhet integreres i kommunens planlegging, tjenesteutøvelse og internkontroll. I Nesna kommune skal Trafiksikkerhetsplan 2028–2031 følge regionale mål og prioriteringer, videreføre kommunens arbeid som **Trafiksikker kommuner** og bidra til et helhetlig, kunnskapsbasert og forebyggende trafiksikkerhetsarbeid i samarbeid med regionale og statlige myndigheter.

3.3 Kommunale føringer

I kommunal planstrategi for Nesna kommune, vedtatt 13.01.2025, er trafikksikkerhetsplan tatt inn i planstrategien. Planstrategien peker blant annet på trygg ferdsel for barn og fotgjengere som en utfordring, og fremhever behovet for tilrettelegging for myke trafikanter og samarbeid med øvrige veimyndigheter. Gjeldende trafikksikkerhetsplan for Nesna kommune gjelder perioden 2018–2021 og er derfor utdatert. På denne bakgrunn skal det utarbeides en ny trafikksikkerhetsplan for perioden 2028–2031.

Kommunens trafikksikkerhetsarbeid skal bygge på de nasjonale målene i **Nasjonal transportplan (NTP) 2025–2036** og de regionale prioriteringene i **Regional transportplan for Nordland 2022–2033**. Gjennom revisjonen av **Trafikksikkerhetsplan 2028–2031** skal Nesna kommune omsette disse føringene til lokale mål, prioriteringer og tiltak som er tilpasset kommunens behov og utfordringer.

Som **Trafikksikker kommune** skal Nesna kommune arbeide systematisk og tverrsektorielt for å integrere trafikksikkerhet i kommunens planlegging, tjenesteutøvelse og internkontroll. Trafikksikkerhet skal være en del av kommunens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) og ivaretas i relevante sektorer, herunder oppvekst, helse og omsorg, tekniske tjenester og kommunens rolle som arbeidsgiver. Forebygging av trafikkulykker blant ansatte, både ved kjøring og ferdsel i arbeidstiden, er en viktig del av dette arbeidet.

Trafikksikkerhetsplanen skal også ses i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, kommunedepplanen for Nesna tettsted og øvrige kommunale planer og strategier. Gjennom en helhetlig og kunnskapsbasert tilnærming skal planen bidra til tryggere skoleveger, sikrere nærmiljø og et trafikksystem som er tilgjengelig og sikkert for alle trafikantergrupper.

4 Hovedutfordringer i Trafikksikkerhetsplan 2028–2031

Planen skal identifisere og prioritere både fysiske og holdningsskapende tiltak som bidrar til å redusere risikoen for trafikkulykker og fremme trygg ferdsel for alle trafikantergrupper. Tiltakene skal være kunnskapsbaserte, gjennomførbare og prioriteres ut fra dokumenterte behov, ulykkesdata og lokale risikovurderinger. Det skal utarbeides en handlingsdel med ansvar, kostnadsoverslag og forventet framdrift, og gjennomføringen skal følges opp gjennom regelmessig rapportering.

Trafikksikkerhetsarbeidet skal være tverrsektorielt og omfatte alle kommunens ansvarsområder. Planen skal bidra til at trafikksikkerhet integreres i kommunens planlegging, tjenesteutøvelse og helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS), i tråd med kommunens arbeid som **Trafikksikker kommune**.

Sentrale utfordringer i planperioden er:

- å sikre trygge og sammenhengende skoleveger og nærmiljø for barn og unge,
- å legge bedre til rette for gående og syklende gjennom universelt utformede og trafikksikre løsninger,
- å ivareta trafikksikkerhet i arealplanlegging og stedsutvikling,

- å redusere risiko knyttet til høye kjørehastigheter, møteulykker og utforkjøringsulykker på kommunale og overordnede veger,
- å styrke trafikkopplæring og holdningsskapende arbeid i barnehager, skoler og øvrige kommunale virksomheter,
- å forebygge trafikkulykker blant kommunens ansatte gjennom systematisk HMS-arbeid og sikker ferdsel i arbeidstiden,
- å prioritere tiltak på grunnlag av oppdaterte ulykkesdata, innspill fra innbyggere og samarbeid med Nordland fylkeskommune, Statens vegvesen og politiet.

5 Mål i planen

5.1 Resultatmål

Planen skal gi forutsigbare rammer for trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen og i planperioden synliggjøre hvilke innsatsområder som har høyest prioritet.

5.2 Effektmål

Planen skal sørge for at bygging av gang- og sykkelveier, fartsreducerende tiltak og generell tilrettelegging for myke trafikanter prioriteres og gjennomføres og tidfestes. Planen skal bidra til opplæring og informasjonsdeling slik at arbeidsgivere, skoler og barnehager kan rette spesielt fokus på dette i sin daglige drift.

Planens handlingsprogram (listen over fysiske og ikke fysiske tiltak som skal gjennomføres i planperioden) skal legges frem for formannskapet hvert år i september for gjennomgang. Dette gir grunnlag for å innarbeide prioriterte tiltak i kommunens årlige budsjett og økonomiplan. Det skal rapporteres på status for de ulike tiltakene.

6 Planprosessen

6.1 Organisering

1. Styringsgruppe

Styringsgruppen skal sikre den administrative forankringen av planarbeidet og følge opp framdrift, prioriteringer og ressursbruk gjennom planprosessen.

Forslag til sammensetning:

- Kommunedirektør (leder)
- Kommunalsjefer
- Enhetsleder PLU
- Økonomisjef (ved behov)

2. Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppen har ansvar for å utarbeide planforslaget, innhente nødvendig kunnskapsgrunnlag, koordinere medvirkning og utarbeide forslag til mål, strategier, handlingsprogram og prioriterte tiltak.

Forslag til sammensetning:

- Planlegger
- Teknisk drift / kommunale veger
- Oppvekst
- Helse og omsorg
- Folkehelsekoordinator
- Beredskap/HMS
- Kommunikasjon (ved behov)

Arbeidsgruppen kan invitere andre fagpersoner ved behov.

3. Referansegruppe

Referansegruppen skal bidra med faglige innspill og lokal kunnskap, samt kvalitetssikre planarbeidet gjennom hele prosessen.

Forslag til deltakere:

- Nordland fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Politiet
- Trygg Trafikk
- Samferdselsutvalget

6.2 Hovedfaser i planprosessen

Framdriftsplan – Trafikksikkerhetsplan Nesna kommune 2026–2027

	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep
Politisk behandling av planprogram														
Høring av planprogram (6 uker)														
Vedtak av planprogram														
Organisering av prosjekt- og arbeidsgrupper														
Analysen og utredning														
Medvirkningsprosess og undersøkelser														
Sammenstilling av planmateriale														
Utarbeide planforslag														
Politisk behandling av planforslag														
Høring av planforslag (6 uker)														
Behandling av høringsinnspill og revisjon av planforslag														
Kvalitetssikring og ferdigstilling av planen														
Vedtak av trafikksikkerhetsplan														

6.3 Informasjon, medvirkning og involvering

Gjennom en bred medvirkningsprosess skal det informeres om arbeidet og innhentes innspill fra innbyggere, skoler, barnehager, lokale næringer/arbeidsplasser. Det skal etableres en egen referansegruppe med eksterne aktører og en tverrsektoriell arbeidsgruppe.

7 Kunnskapsgrunnlag og kartleggingsbehov

Gjennom planarbeidet skal dagens trafikksikkerhet i kommunen kartlegges og vurderes. Det skal innhentes og analyseres oppdaterte data om trafikkulykker, trafikkmengder, fartsnivå, trafikantgrupper, skoleveger, kollektivknutepunkter, gang- og sykkelanlegg, kryss, holdeplasser og andre forhold som kan ha betydning for trafikksikkerheten. Det skal også gjennomføres en vurdering av innspill fra innbyggere, kommunale virksomheter og relevante samarbeidspartnere.

På bakgrunn av kartleggingen skal planarbeidet identifisere de viktigste utfordringene for trafikksikkerheten i Nesna kommune og danne grunnlag for prioritering av mål, strategier og tiltak i Trafikksikkerhetsplan 2028–2031.

8 Hovedtrekk nødvendig planinnhold (planfase/prosjektfase)

1. Myke trafikanter
2. Skolevei
3. Fv 17 fra fergeleiet (inkl. bussholdeplass, oppstillingsplass) innover
4. Fv 7380 / Strandlandsvegen fra kirke krysset utover Strandlandet
5. Nesna kai- området (El-bus ladepunkt)
6. Gang- sykkel- sti, fortau, busslommer
7. Trafikkmønster bilister og myke trafikanter
8. Grensesnitt land/ sjø generelt
9. Parkering
10. Nesna tettsted som trafikknutepunkt, Kystriksveien 17
11. Kommunale og fylkeskommunale veier på Nesnaøyene, fergesambandet
12. Kommunale flytebrygger
13. Gatelys
14. Skilting (trafikalt og informativt skilting)
15. Turisme og utfordringer i denne sammenhengen

Planarbeidet skal omfatte blant annet:

- ulykkesanalyse
- trafikktellinger
- skoleveger
- gang- og sykkelnett
- kollektivknutepunkter
- vegkryss
- fartsnivå
- universell utforming
- kommunale og fylkeskommunale veger
- trafiksikkerhet ved fergeleiet
- prioritering av tiltak
- handlingsprogram

9 Vedlegg/bakgrunnsmateriale

- Nasjonal transportplan (NTP) 2025–2036
- Regional transportplan for Nordland 2022–2033